

Tutkimusjulkaisujen avoin saatavuus

Suomen Akatemia, 7.9.2015

Jyrki Ilva, jyrki.ilva@helsinki.fi

Julkaisemisen tähänastinen rahoitusmalli (1)

- Kansainvälisellä tasolla tieteellisten julkaisukanavien pääasiallinen rahoittaja ovat olleet tieteelliset kirjastot
 - 1990-luvun puolivälistä lähtien kirjastot lisensoineet kustantajien ja välittäjien tarjoamia suuria aineistopaketteja ("the Big Deal")
 - Esim. Suomessa tieteelliset kirjastot käyttävät e-aineistojen hankintaan yli 20 miljoonaa euroa vuodessa
 - Lisenssisopimusten hinnat nousseet tyypillisesti 5% vuodessa

Julkaisemisen tähänastinen rahoitusmalli (2)

- Taustalla tieteellisen kustantamisen keskittyminen ja julkaisutoiminnan siirtyminen verkkoon
 - Erittäin tuottoisaa bisnestä: esim. Elsevierin liikevoitto säännöllisesti lähes miljardi euroa vuodessa
 - Tutkijat luovuttavat julkaisunsa oikeudet kustantajalle ilman korvausta
 - Lopputulos: julkisella rahalla tuotetut tutkimusjulkaisut vain varakkaiden organisaatioiden ulottuvilla

Vaihtoehtoinen malli: open access

- Open access -julkaisut ovat saatavilla vapaasti ja maksuttomasti verkon kautta
 - Julkaisut ja niiden sisältämät tutkimustulokset tasapuolisesti kaikkien kiinnostuneiden saatavilla
 - Lisää julkaisujen näkyvyyttä, käyttöä ja vaikuttavuutta
- Kansainvälinen open access -liike nousi yleiseen tietoisuuteen viime vuosikymmenen alkupuolella
 - Periaatteet kiteytettiin useiksi julkilausumiksi (mm. [Budapestin](#) ja [Berliinin](#) julistukset)
 - Tuottanut myös avoimeen lähdekoodiin perustuvia järjestelmiä open access -julkaisemisen tarpeisiin

Open access - keskeisiä käsitteitä ja kysymyksiä

- Vihreä (Green) ja kultainen (Gold) open access
 - Julkaisujen rinnakkaistallentaminen avoimiin julkaisuarkistoihin (open repositories) vs. open access -lehdet ja sarjat
- Välitön vs. viiveellinen open access (embargot)
- "Gratis OA" ja "Libre OA"
 - Tarkoittaako avoimuus vain oikeutta julkaisun lukemiseen vai koskeeko se laajemmin siihen liittyviä oikeuksia, jotka on ilmaistu esim. Creative Commons -lisenssillä?
- Kansainväliset vs. kansalliset julkaisukanavat
 - Taloudelliset lähtökohdat hyvin erilaisia
- Peruskysymykset: Kuka maksaa, miten paljon ja millaisilla ehdoilla?

Julkaisuarkiston määritelmä

- ”Julkaisuarkisto on vakiintunut yleistermiksi, jolla tarkoitetaan tieteellisten julkaisujen tallentamiseen ja avoimeen verkkojulkaisemiseen soveltuvaa teknistä järjestelmää ja sen ympärille rakennettuja palveluita.” (Wikipedia)

JULKAISUARKISTO

Suomeksi • På svenska • In English

Doria etusivu > Maanpuolustuskorkeakoulu > Julkaisut > Näytä viite

Hae Hakuohjeet

Tämä kokoelma Hae Doriasta

Russia's geopolitical interests in the Baltic area

Puheloinen, Ari (1999)

Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2014050925768>

Nimi: Russia's Geopolitical ...
Koko: 5.455Mt
Formaatti: PDF
Lataukset: 168

[Avaa tiedosto](#)

[Näytä kaikki kuvailutiedot](#)

Finnish Defence Studies; 12
1999

Avainsanat: [geopolitiikka](#), [ulkopolitiikka](#), [intressit](#), [Baltia](#), [Venäjä](#)

[Näytä kaikki kuvailutiedot](#)

Viite kuuluu kokoelmiin:

- [Julkaisut](#) [181]
Maanpuolustuskorkeakoulun julkaisuja

Selaa kokoelmaa

- [Nimekkeet](#)
- [Tekijät](#)
- [Julkaisuajat](#)
- [Asiasanat](#)
- [Uusimmat](#)
- [Sivukartta](#)

Omat tiedot

- [Kirjaudu sisään](#)
- [Rekisteröidy](#)

Erilaisia julkaisuarkistoja

- Tieteenalakohtaiset arkistot
 - Esim. fyysikkojen [ArXiv](#)-palvelu: lähes kaikki tiettyjen alojen julkaisut vapaasti saatavilla pre printteinä jo yli 20 vuotta
- Organisaatiokohtaiset arkistot
 - Sisältävät tieteellisten julkaisujen lisäksi myös opinnäytteitä ja muita organisaatioissa tuotettuja aineistoja

The screenshot displays the TamPub Institutional repository interface. At the top, the University of Tampere logo and the repository name 'TamPub Institutional repository' are visible, along with a language selector for 'Suomeksi' and 'In English'. A navigation bar includes links to 'TamPub home', 'TamPub', 'Articles', and 'View Item', a search bar, and a 'Go' button. Below this, there are social media sharing icons for Facebook, Jaa, Google+, Jaa, LinkedIn, and Twitter. The main content area features the title 'Associations between school-related factors and depressive symptoms among children : A comparative study, Finland and Norway' and its permanent URL. A PDF icon indicates the document is available for download (214.3Kb, 65 downloads). The article's metadata is listed, including the author (Minkinen, Jaana), year (2014), journal title (School Psychology International), volume and number (35 : 5), pages (463-474), discipline (Psychology), and school/unit (School of Social Sciences and Humanities). An abstract is provided at the bottom, summarizing the study's findings on school-related factors and depressive symptoms in children.

UNIVERSITY OF TAMPERE TamPub Institutional repository Suomeksi In English

TamPub home > TamPub > Articles > View Item

Go Advanced search Search instructions

This Collection Search TamPub

f Jaa 0 g+ Jaa 0 in Share Tweet 0

Journal Article

Associations between school-related factors and depressive symptoms among children : A comparative study, Finland and Norway

The permanent address of the publication is <http://urn.fi/URN:NBN:fi:uta-201505121410>

PDF Post print 214.3Kb Downloads: 65 View/Open

Author(s): Minkinen, Jaana

Title: Associations between school-related factors and depressive symptoms among children : A comparative study, Finland and Norway

Year: 2014

Journal Title: School Psychology International

Vol and number: 35 : 5

Pages: 463-474

Discipline: Psychology

School /Other Unit: School of Social Sciences and Humanities

Item Type: Journal Article

Language: en

DOI: <http://dx.doi.org/10.1177/0143034313511008>

URN: URN:NBN:fi:uta-201505121410

Abstract: This study compares school-related associations in depressive symptoms among children aged between 9–13 years from four schools in Finland and Norway. A total of 523 pupils participated in the cross-sectional survey. The connections between depressive symptoms and school factors were analysed using hierarchical regression analyses. School variables were self-perceived peer victimization, teacher and peer social support, school performance, and teachers' reports on competence in core subjects; these variables explain 30% of the variance of the children's depressive symptoms in Norway

This Collection

Titles
Authors
By Issue Date
Subjects
By Submit Date
Schools (since 2011)
Faculties (until 2010)
Series
Subjects (Study) and Degree programmes
Communities & Collections

My Account

Login
Register

Instructions and links

Self-archive / Publish
TamPub-form
SoleCRIS
Submitting thesis
TamPub top 10

Julkaisuarkistot Suomessa

- Suomessa lähes kaikilla korkeakouluilla ja useimmilla tutkimuslaitoksilla julkaisuarkisto, joko oma tai jaettu
 - Kansalliskirjaston tarjoamaa teknistä infrastruktuuria hyödyntää nelisenkymmentä organisaatiota
 - Kuusi isoa yliopistoa ylläpitää itsenäisesti omaa palveluaan
 - Aineistot helposti löydettävissä mm. Googlen kautta
- [Aaltodoc](#)
 - [Doria](#)
 - [Helda](#)
 - [Jukuri](#)
 - [Julkari](#)
 - [Jultika](#)
 - [Jyx](#)
 - [Lauda](#)
 - [Tampub](#)
 - [Theseus](#)
 - [TUT DPub](#)
 - [UEF Electronic Publications](#)

Rinnakkaistallentaminen

- Tilausmaksullisissa – ja muissakin – julkaisukanavissa ilmestyneet julkaisut avoimiksi tallentamalla ne julkaisuarkistoon
 - Tallentaminen tutkijoille ilmaista
 - Julkaisuarkistot takaavat aineistojen pysyvän saatavuuden
 - Useimmat kustantajat ja lehdet sallivat rinnakkaistallennuksen, mutta vaihtelevilla ehdoilla (mikä versio? miten pitkä embargo?)
- Tutkijoita ollut silti yllättävän vaikeaa motivoida tallentamaan

Rinnakkaistallentaminen pakolliseksi?

- Tutkimusrahoittajat ja yliopistot ottaneet käyttöön erilaisia tallennusmandaatteja
 - Jäivät aluksi usein kuolleeksi kirjaimeksi – ei valvontaa tai sanktioita
 - Tilanne kuitenkin muuttumassa
 - Esim. Iso-Britanniassa rinnakkaistallentaminen edennyt viime aikoina sitovien linjausten ja rinnakkaistallennusta tukevien infrastruktuurien ansiosta nopeasti

Lehdet ja open access: mistä rahoitus?

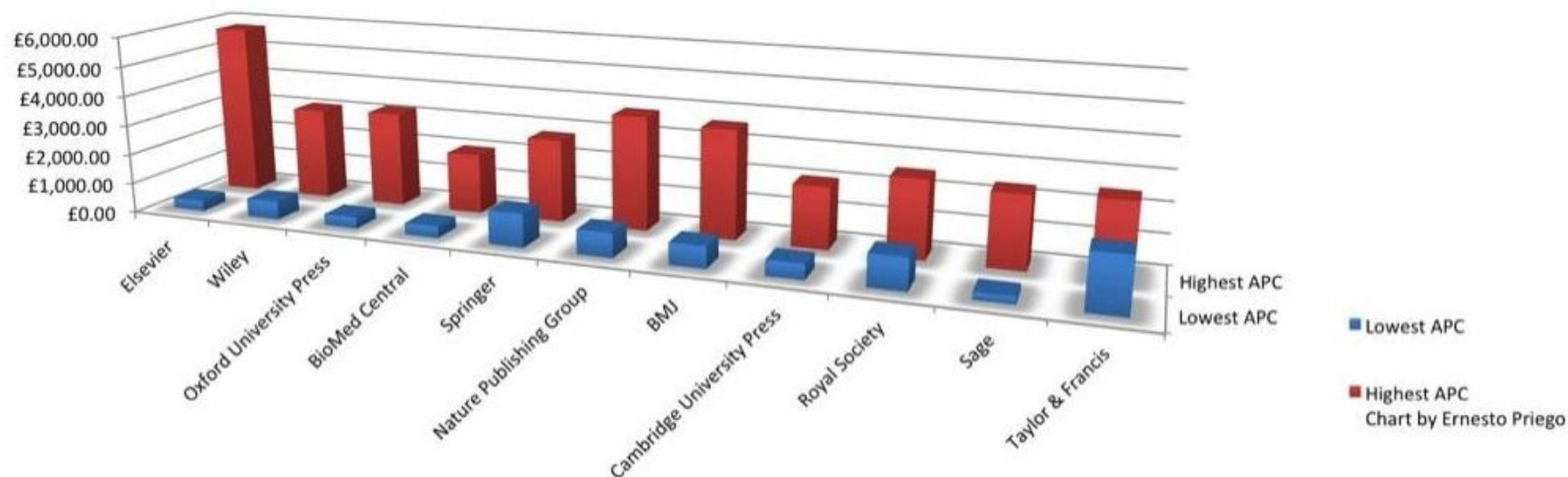
- Monet kansainvälisistä open access -lehdistä rahoittavat toimintaansa käsittely- tai kirjoittajamaksuilla
 - Article/author processing charge (APC)
- Varsinaisten open access -lehtien (Gold OA) lisäksi myös ns. hybridilehtiä, joista voi ostaa yksittäisiä artikkeleita avoimiksi
 - Kustantajat muuttaneet vanhoja perinteisiä lehtiä hybridilehdiksi
 - Toimintamallin suhteen epäluuloja - mm. "double dipping"
 - Hybridilehtien kirjoittajamaksut tyypillisesti varsinaisia OA-lehtiä kalliimpia

Rahoitusmallin muutos

- Kirjoittajat maksavat, eivät enää lukijat
 - Julkaisemisen kustannukset tulevat näkyviksi tutkijoille
 - Toisaalta, vaikka bisnesmalli kääntyy pääläelleen, kustantajien voitot säilyvät?
 - Lehtien arvostus ("brändi") vs. julkaisemisen todelliset kustannukset?

Kirjoittajamaksujen suuruus

Lowest and Highest Article Processing Charges from 11 Selected Publishers as Paid by the Wellcome Trust According to 2012/13 Dataset

	Elsevier	Wiley	Oxford University Press	BioMed Central	Springer	Nature Publishing Group	BMJ	Cambridge University Press	Royal Society	Sage	Taylor & Francis
Lowest APC	£348.33	£612.59	£378.78	£384.00	£1,112.40	£808.85	£720.00	£510.00	£1,050.00	£240.00	£1,804.19
Highest APC	£5,760.00	£3,078.92	£3,188.30	£2,010.00	£2,759.24	£3,780.00	£3,600.00	£2,034.00	£2,561.40	£2,373.84	£2,476.42

Data source: Priego, Ernesto; Neylon, Cameron (2014): Wellcome Trust APC spend (2012-13) Spreadsheet with Publisher Names Refined. figshare. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.966427>

Kuka maksaa?

- Tutkija, tutkimushanke, yliopisto/tutkimuslaitos, rahoittaja, kansallinen tai kansainvälinen konsortio?
 - Oletus, että joku muu kuin tutkija itse
 - Tasapuoliset mahdollisuudet julkaisemiseen?
- Organisaatiokohtaiset (tai kansalliset?) rahastot
 - Iso-Britannia tässäkin pisimmällä
 - Suomessa kehitys vasta lähtemässä liikkeelle
- [SCOAP3](#) – suurenergiafysiikan alan keskeiset lehdet vapaaseen käyttöön
 - Kansainvälinen konsortio maksaa kustantajille korvausta lehtien avaamisesta

PLOS One ja muut megalehdet (1)

- Ns. megalehdet yksi viime vuosien suurista menestystarinoista
 - Kevyempi arviointiprosessi (ei arvioida ”merkittävyyttä”), suhteellisen edulliset kirjoittajamaksut ja nopea julkaisuaikataulu
 - Kirjoittajamaksut skaalautuvat myös suuriin julkaisuvolyymeihin
 - [PLOS One](#) kasvanut nopeasti maailman ylivoimaisesti suurimmaksi tieteelliseksi julkaisukanavaksi
 - Menestyksen myötä rinnalle syntynyt muitakin kilpailijoita
- Osa lehdistä toimii silti muilla bisnesmalleilla
 - [Open Library of Humanities](#) pyrkii saamaan rahoituksen vapaaehtoisina tukimaksuina kirjastoilta ja muilta rahoittajilta
 - [PeerJ:n](#) toiminta perustuu jäsenmaksuun, jolla saa elinikäisen julkaisuoikeuden

PLOS One ja muut megalehdet (2)

plos.org create account sign in

PLOS ONE

Articles For Authors About Us Search

advanced search

OPEN ACCESS PEER-REVIEWED

161 VIEWS 5 SOCIAL SHARES

RESEARCH ARTICLE

Importance of Weight Loss Maintenance and Risk Prediction in the Prevention of Type 2 Diabetes: Analysis of European Diabetes Prevention Study RCT

Linda Penn, Martin White, Jaana Lindström, Annetieke Th. den Boer, Ellen Blaak, Johan G. Eriksson, Edith Feskens, Pirjo Ilanne-Parkka, Sirkka M. Keinänen-Kiukkaanniemi, Mark Walker, John C. Mathers, Matti Uusitupa, Jaakko Tuomilehto

Article About the Authors Metrics Comments Related Content

Download Print Share

Hide Figures

Abstract Introduction Methods Results Discussion Supporting Information Acknowledgments Author Contributions References

Reader Comments (0) Figures

Abstract

Background

Prevalence of type 2 diabetes (T2D) is increasing worldwide. T2D prevention by lifestyle intervention is effective. Pragmatic scalable interventions are needed, with evidence to efficiently target and monitor such interventions. We report pooled analyses of data from three European trial cohorts: to analyse T2D incidence, sustained weight loss and utility of risk predictors.

Methods

We analysed data on 749 adults with impaired glucose tolerance (278 men and 471 women, mean age 56 years, mean BMI 31 kgm⁻²) recruited between 1993 and 2003, and randomised to intensive lifestyle intervention (I) or lifestyle advice control (C). The intervention aimed to

Suomalaisten korkeakoulujen
tutkijoiden artikkelit
PLOS One -lehdessä 2011-2014:

Julkaisuvuosi

2014 (289)

2013 (340)

2012 (252)

2011 (162)

Organisaatio

Helsingin yliopisto (548)

Turun yliopisto (213)

Oulun yliopisto (148)

Itä-Suomen yliopisto (145)

Tampereen yliopisto (96)

Jyväskylän yliopisto (75)

Aalto-yliopisto (53)

Åbo Akademi (42)

Tampereen teknillinen yliopisto (36)

Yrkeshögskolan Novia (8)

Lähde: www.juuli.fi

Open access ja suomalaiset lehdet?

- Kansallisella tasolla tieteellisen julkaisemisen taloudelliset edellytykset siirtyä OA-julkaisemiseen hyvin erilaiset kuin kansainvälisesti
 - Etenkin monet suomen- ja ruotsinkieliset lehdet kokevat OA:n uhkana olemassaololleen
 - Kirjoittajamaksujen käyttöönotolle monella alalla korkea kynnys
 - Pitäisikö korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoittajien ottaa suurempi rooli rahoittajina?
- TSV:n ja Kansalliskirjaston yhteishanke ”[Kotimaiset lehdet avoimiksi ja vaikuttamaan](#)” alkamassa

Lieveilmiö: saalistavat kustantajat

- Maailmalle syntynyt alati laajeneva joukko ns. saalistavia kustantajia (predatory publishers)
 - Markkinoivat itseään aggressiivisesti massapostituksilla
 - Perivät kirjoittajamaksuja, mutta eivät huolehdi laadunarvioinnista
- Räikeimmät tapaukset helppo tunnistaa, mutta myös harmaata aluetta
 - Jeffrey Beallin kiistelty lista saalistavista kustantajista on usein hyödyllinen, mutta vain [yhden ihmisen näkemys](#)
 - [Directory of Open Access Journals](#) (DOAJ) pyrkii listaamaan ainoastaan tietyt suhteellisen tiukat peruskriteerit täyttäviä lehtiä – tosin sekään ei ole toistaiseksi täysin luotettava

Tieteelliset monografiat ja open access

- Globaali ilmiö: tieteellisten monografioiden myyntiluvut laskeneet - ja hinnat nousseet - jo 1970-luvulta lähtien (Thompson 2005)
 - Taustalla mm. julkaisujen määrän kasvu, kirjastojen hankintabudjettien supistuminen, hankinnan määrärahojen siirtyminen muihin julkaisutyyppeihin
- Monografiat ja open access?
 - Kirjoittajamaksut olisivat väistämättä kalliimpia kuin artikkeleilla
 - Uusia rahoitusmalleja: mm. [Knowledge Unlatched](#) - kirjastojen muodostama konsortio ostaa kirjoja yksitellen vapaaseen käyttöön

Tieteellisen julkaisemisen kaksoisrooli (1)

- Toisaalta kyse tieteellisestä kommunikaatiosta, toisaalta akateemisesta meritoitumisesta
 - Tutkimustulosten julkistamista ja tieteellistä keskustelua
 - Yliopistot ulkoistaneet tutkimuksen laadunarvioinnin suurelta osin julkaisukanaville: laadukkaat julkaisut edellytys akateemisen uran etenemiselle

Tieteellisen julkaisemisen kaksoisrooli (2)

- Motivaatiot osin ristiriitaisia
 - Arvostetuimmissa julkaisukanavissa julkaiseminen tavoiteltua; toistaiseksi eivät yleensä open access -kanavia
 - Kustantajilla käytännössä erittäin vahva neuvotteluasema sekä julkaisujaan tarjoavien tutkijoiden että aineistoja hankkivien kirjastojen suuntaan
- Tieteellisen julkaisemisen tai tutkimuksen avoimuuden kannalta tilanne vielä kaukana optimaalisesta...

Kiitos!

Jyrki.ilva@helsinki.fi